

امکان شناسایی و توقیف اموال محکومان در لحظه فراهم شد

قوه قضائیه با راه‌اندازی سامانه استعلامات مالی، امکان شناسایی و توقیف اموال محکومان در لحظه را فراهم کرد. به گزارش بیوست، رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه با معرفی سامانه‌های هوشمند و برخط قوه قضائیه، از تسریع و تسهیل فرایندهای قضائی گفت.

صفحه ۲

سرمقاله

تنش‌زدایی با عربستان با چه هدفی؟

کوروش احمدی

دیپلمات پیشین

روند تنش‌زدایی بین ایران و عربستان که طی بیش از یک ماه گذشته در جریان بوده، با اینکه هنوز به اوج مدنظر نرسیده، اما از هم‌اکنون پیامدهای مثبت آن از جهت کمک به برقراری آرامش در منطقه محسوس است. لفاظی‌ها و تیلیغات کینه‌توزانه بی‌معنی متوقف شده و صحبت از رونق جهانگردی، زیارت، برقراری پرواز‌ها و همکاری‌های اقتصادی بین دو کشور است که امیدبخش است. این روزها همچنین به موزارت کاهش احتمال انواع برخورد‌های نیابتی، تصادفی یا تعمدی، برخلاف گذشته، کمتر سخنی از ابزارهایی مانند پهپاد و موشک می‌شنویم. تحرکات مثبتی نیز ازجمله در جهت کمک به حل بحران یمن و خاتمه رنج مردم بی‌گناه آن کشور، مشهود است. چنین پیامدهایی تا همین جا نیز مغتتم است و نویدبخش برداشته‌شدن سدهای مصنوعی بین مردم منطقه و فراهم‌شدن حداقل‌ها برای همکاری متقابل بین ایران و کشورهای منطقه. اما یک نکته مهم هنوز ناروشن است و آن اینکه آیا مقامات ایرانی هدف راهبردی خاصی نیز از حرکت در راستای تنش‌زدایی با عربستان دارند و این تنش‌زدایی بخشی از یک استراتژی جامع ملی است یا صرفاً واکنشی است به مشکلات فزاینده ناشی از سیاست‌های داخلی و خارجی؟ نگاهی به اهداف عربستان و چین از این تنش‌زدایی می‌تواند اهمیت این سؤال را روشن‌تر کند:

تا آنجا که به عربستان مربوط می‌شود، ریاض در آوریل ۲۰۱۶ یک برنامه راهبردی موسوم به «چشم‌انداز ۲۰۳۰» اعلام کرده و در دستور کار قرار داده است. هدف کلان این راهبرد، کاهش وابستگی عربستان به درآمد نفتی و رهایی از نوسانات قیمت نفت و بی‌ثباتی ناشی از آن است. برای این منظور، متنوع سازی اقتصاد، افزایش سهم اقلام غیرنفتی در صادرات، توسعه فناوری‌های نوین، توسعه بخش خدمات مانند بهداشت، آموزش، جهانگردی، توسعه زیرساخت‌ها و… مدنظر است. «چشم‌انداز ۲۰۳۰» همچنین یک پیوست اجتماعی اجتناب‌ناپذیر دارد که در چارچوب آن اقداماتی مانند کاستن از سخت‌گیری‌های سنتی و دینی، محدودکردن نقش علمای وهابی، تعدیل بی‌سابقه در نحوه برخورد با مسائل زنان و تشویق آنها به اشتغال، تشویق سرگرمی‌ها، تشویق توریزم خارجی و مانند آن در دستور کار است. «چشم‌انداز ۲۰۳۰» طبعاً نمی‌تواند فاقد یک پیوست سیاسی خارجی باشد؛ در این چارچوب، ریاض در سال‌های اخیر دست به تغییراتی در سیاست خارجی با هدف تسهیل تحقق این چشم‌انداز زده و متناسب با سیاست متنوع‌کردن اقتصاد، متنوع‌کردن سیاست خارجی را نیز در دستور کار داشته است. مقامات سعودی ضمن حفظ رابطه سنتی با آمریکا و اروپا، ادامه حضور حدود ۸۰ هزار آمریکایی ازجمله سه هزار نظامی آمریکایی در این کشور و نیز توسعه روابط با روسیه، اقدام به توسعه گسترده روابط با چین و انواع همکاری‌های غیررسمی با اسرائیل کرده‌اند. آمادگی سعودی برای عادی‌سازی روابط با ایران را می‌توان در چنین بستری و با هدف تسهیل تحقق «چشم‌انداز ۲۰۳۰» دید. تکلیف چین نیز روشن است؛ چین در مقایسه با دیگر قدرت‌های بزرگ، بیشترین وابستگی نفتی و گازی را به خلیج فارس دارد و در صورت تنش و جنگ در این منطقه، بیشترین خسارت را خواهد دید. در ۲۰۲۱ مبادلات دوجانبه بین چین و کشورهای شورای همکاری حدود ۲۳۰ میلیارد دلار بود و چین حدود ۲۰۰ میلیون تن نفت از این کشورها خرید. چین هم‌اکنون ۱۷ درصد از نفت خود را تنها از عربستان وارد می‌کند. این در حالی است که دو قدرت بزرگ دیگر یعنی آمریکا و روسیه به لحاظ بازار انرژی بزرگ‌ترین برنده یک تنش در خلیج فارس خواهند بود. روسیه هم از نظر اقتصادی و هم ژئوپولیتیک سود خواهد برد و آمریکا که به صورت خالص صادرکننده نفت است، به لحاظ تراز پرداخت‌ها متافع خواهد شد. بنابراین قابل درک است که چین نگران لطمه به اقتصاد خود و تضعیف موقعیت جهانی‌اش بر اثر تنش در خلیج فارس باشد و به هر تلاشی برای اجتناب از آن دست بزند. درحالی‌که اهداف راهبردی چین و عربستان روشن است، سؤال این است که آیا ایران نیز هدفی فراتر از واکنش به تحولات احوال در سیاست داخلی و جهانی دارد یا خیر و در قیاس با زمان حمله به سفارت عربستان در دی ۹۴، چه تحولی تغییر سیاست در قبال عربستان را ایجاد کرده است؟ در شرایطی که شاهد هیچ طرح راهبردی خاصی برای ایجاد تحولی در اقتصاد و سیاست داخلی کشور نیستیم و توان دولت صرفاً صرف تأمین حوایج اولیه مردم می‌شود و در سایر ابعاد سیاست خارجی نیز شاهد تغییر نیستیم، مشکل می‌توان قضاوتی در این زمینه کرد و عادی‌سازی رابطه با عربستان را پیوست راهبرد جامع‌تری به‌شمار آورد. اگر ایران چنین راهبردی برای خارج‌کردن اقتصاد از بحران کنونی‌اش، می‌یابست به‌عنوان نخستین گام، در راستای توازن در سیاست خارجی و ایجاد رقابت بین مراکز اصلی قدرت در جهان حرکت می‌کرد و ازجمله بر حداقل‌های لازم مانند رفع تنش با غرب و دیگر کشورهای خاورمیانه، احیای برجام، رفع مشکل FATF، کاستن از میزان تنش در داخل و از آن طریق کاهش تنش با نهادهای حقوق‌بشری بین‌الدولی و غیردولتی، بهبود وجهه در افکار عمومی جهانی که خود بخشی از امنیت ملی هر کشوری است و… متمرکز می‌شد. در چنین صورتی برقراری رابطه با عربستان می‌توانست برای اقتصاد و جامعه نیز بهره کافی داشته باشد.

سه‌شنبه ۲۹ فروردین ۱۴۰۲ • ۲۷ رمضان ۱۴۴۴ • ۱۸ آوریل ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۲۳ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰۰ تومان

نگاهی به تحرک تورم و ارزیابی عملکرد مدیریت اجرایی برای کنترل گرانی در گفت‌وگو با نمایندگان مجلس

دولت برنامه نمی‌دهد

معصومه معظمی، سال‌های متمادی است که به فراخور شرایط کشور، سال جدید با عنوانی خاص نام‌گذاری می‌شود و انتظار می‌رود براساس نام سال، همه نگاه مسئولان معطوف به آن موضوع شود؛ اما برخلاف انتظارات، با وجودی که سال ۱۴۰۲ به‌عنوان سال «مهار تورم و رشد تولید» نام‌گذاری شد و ابراهیم رئیسی نیز در پیام نوروزی خود تأکید کرد «برنامه اصلی دولت در سال جدید کنترل تورم همراه با رشد پایدار اقتصادی است»؛ اما با گذشت یک ماه از سال جدید، دولت هیچ برنامه عملی و اجرایی برای مهار تورم به مجلس ارائه نداده است و روزانه شاهد افزایش قیمت کالا‌های اساسی، افزایش ۳۰ تا ۷۰ درصدی قیمت خودرو، افزایش قیمت دلار، سکه، مسکن و… هستیم. اگرچه دولت هنوز اقدامی برای مهار تورم از خود نشان نداده است؛ اما نمایندگان در گفت‌وگو با «شرق» اظهار کردند که درصدد ایجاد الزام دولت برای ارائه برنامه کنترلی تورم هستند و درصورتی‌که دولت این مهم را انجام نهد، مجلس مستقیم دست به تهیه طرح‌های دوفوریتی دراین‌باره خواهد زد.

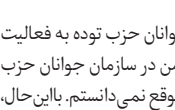
گزارش تیتربک را در صفحه ۲ بخوانید

گفت‌وگوی منتشرنشده با زنده‌یاد احمد سمیعی (گیلانی)

زندگی سیاسی یک ادیب

...بیشتر ترجمه‌های خوب من در زندان قصر صورت گرفت. زندان برای من مثل دیر بود. کتاب های دیدرو، «سالامبو»، «برادرزاده رامو» را در زندان ترجمه کردم

از زندگی سیاسی احمد سمیعی (گیلانی) کمتر سخن رفته است. او را ادیب، استاد وپرباش، مترجم متبحر و عضو یبوسهٔ فرهنگستان زبان و ادب فارسی می‌خوانند که مراتب فضل و دانش او بر اهل فرهنگ و اصحاب قلم آشکار است. اما سمیعی (گیلانی) منزلت و مقام دیگری هم داشت که دست پر قضا خودش بر آن تأکید و اصرار می‌ورزید و دست‌کم در تجربه من از دیدارهای با ایشان چنین بود.

او خودش را از سیاست دور نمی‌دانست و همواره از دورانی که در سازمان جوانان حزب توده به فعالیت سیاسی می‌پرداخت، به‌عنوان پربارتین دوران عمرش یاد می‌کرد: «تجربه‌های من در سازمان جوانان حزب توده ایران برایم مهم است. الان می‌دانم که حزب کج‌راهِه‌هایی هم رفته. اما آن موقع نمی‌دانستم. باین‌حال، تجربهٔ آن دهٔ سال کار سیاسی بسیار برایم ارزشمند بود. می‌خواهم بگویم در تمام عمر تجربهٔ آن مدت را پیدا نکردم –مخصوصاً آن پنج سالی که در ایران مخفیانه زندگی کردم و آن دورانی که در خارج بودم. در آن فرصت در تهران آن روز، که هنوز تا این حد گسترش پیدا نکرده بود، تقریباً هیچ محله یا خیابان و کوچ‌های نبود که من لافاقل یک شب در آنجا بیتوته نکرده باشم. در مدت یک سال و نیم هم که خارج از کشور بودم، به‌اندازهٔ پنجاه شصت سال تجربه پیدا کردم. شهرهای زیادی رفتم، مجالس زیادی. آدم‌های زیادی دیدم و با افکار زیادی مواجه شدم. این است که راه را قبول دارم گرچه به مقصد دیگر اعتقادی ندارم. آن راه به من چیزهای زیادی آموخت». خرداد سال گذشته که به مناسبت چاپ کتاب «هزیمت یا شکست رسوای آمریکا در ایران» -که بعد از چهار دهه دوباره منتشر شده بود- به دیدار ایشان رفتم، همچنان سودای سیاست در سر داشت و وقایع روز را دنبال می‌کرد و از اینکه محله‌ای برای گفت‌وگوی او تپتر «از سیاست گریختم» را انتخاب کرده بود، شگکایت می‌کرد و معتقد بود گرچه از هفتاد سال پیش از معرکهٔ سیاست بیرون بوده و نخوسته دیگر وارد این معرکه شود. اما هرگز از سیاست نگریخته است. از دید او، حزب توده ایران خدمات

یادداشت

عادی‌سازی روابط با عربستان و فرصت‌های اقتصادی برای ایران

اردوان امیراصلانی

در کمال شگفتی همگان، ایران و عربستان سعودی با اعلام آشتی و عادی‌سازی روابط در دهم ماه مارس زمینه وسیعی از فرصت‌های دیپلماتیک و همچنین اقتصادی را برای خود هموار کردند. مسلمانا، هدف اول مشترک از توافق، ایران و عربستان تأمین امنیت خاورمیانه است که ثبات آن با مسابقه تسلیحاتی و اتحاد امنیتی با هدف مقابله با قدرت ایران به خطر افتاده بود. مدت‌هاست که این تنش‌زدایی آرزوی عربستان سعودی بوده است چراکه نیاز به تنوع‌بخشیدن به اقتصاد و جذب سرمایه‌گذاران خارجی برای برآوردکردن جاه‌طلبی‌های برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰ خود دارد. عربستان با امید ایجاد فضای اقتصادی مساعد برای توسعه، راه‌حل گفت‌وگو با تهران را برای دستیابی به این امکان که اکنون بسیار محسوس است، انتخاب کرد. ایران برای تعامل منطقه‌ای و جهانی به رویکرد گشایش روابط دیپلماتیک خود با امارات متحده عربی و بحرین که از سال ۲۰۱۶ با همبستگی با متحد سعودی خود روابط دوجانبه را با تهران قطع کرده بودند، ادامه می‌دهد. چنین پیشرفت‌های دیپلماتیکی با هدایت سرمایه‌ها به سمت مشارکت‌های اقتصادی به جای مسائل امنیتی می‌تواند باعث ثبات و آرامش منطقه شود. پتانسیل این عادی‌سازی جهانی برای ایران که بهبود وضعیت اقتصادی را اولویت اصلی خود قرار

رئیس ستاد برگزاری نماز عید سعید فطر خبرداد

اقامه نماز عید سعید فطر به امامت رهبر انقلاب

حجت‌الاسلام علی نوری، رئیس ستاد برگزاری نماز عید سعید

فطر، در نشست خبری ستاد برگزاری نماز عید سعید فطر اظهار کرد: امسال پس از سه سال وقفه در برگزاری نماز عید سعید فطر، پس از اعلام عید سعید فطر، این نماز…

صفحه ۲

در «شرق» امروز می‌خوانید: نشست وزرای خارجه گروه «حجی ۷» در ژاپن؛ تأکید بر اتخاذ رویکردی متحد علیه چین، احتمالاً جلسه استیضاح وزیر صمت یکشنبه ۱۰ اردیبهشت تشکیل خواهد شد و یادداشت‌هایی از امید جهانشاهی، محمود فاضلی

نگاهی به نظام رتبه‌بندی که باعث بی‌عدالتی در پرداخت تسهیلات شده است

ترازوی کج بانکداری

گزارش «شرق» ازرد خون‌هایی که هرگز پاک نمی‌شود

مرگی با طعم ناموس

«شرق» روند بازگشت سوریه به اتحادیه عرب را بررسی می‌کند

تهران و دیپلماسی عربی

توقف سوت‌زنی در ایستگاه شورا

جدول لیگ یا جدول مندلیف

هدارهای بین‌المللی در میان افزایش قربانیان درگیری درسودان

زنگ خطر جنگ داخلی

یادداشت

سیاست‌مدار – اقتصاددان و ضرورت تغییر

یادداشت

سیاست‌مدار – اقتصاددان و ضرورت تغییر

یادداشت

سیاست‌مدار – اقتصاددان و ضرورت تغییر

آقای رئیسی در نشست با نمایندگان تشکل‌های دانشجویی، بار دیگر به دستاوردهای دولت سیزدهم، فارغ از نقدهای بسیاری که بر این ادعاها وارد شده است، اصرار کردند و مشکلات را کردن دولت قبل انداختند. ایشان ازجمله بر «رسیدن به رشد اقتصادی چهاردرصدی پس از یک دهه رشد اقتصادی نزدیک به صفر، توقف رشد سرسام‌آور نقدینگی و حتی نزولی‌شدن رشد نقدینگی، انتصابات بر اساس شایسته‌سالاری و کارآمدی و…» تأکید کردند. نکته مهم در سخنان ایشان که شاید برای اولین بار پس از انتخابات ریاست‌جمهوری عنوان می‌شد، تأکید بر «برنامه‌محور»بودن دولت سیزدهم بود؛ چنان‌که ایشان ضمن تأکید بر هماهنگی و انسجام تصمیم‌گیری‌ها در بین اعضای دولت و همسویی اعضای آن گفتند: «دولت مردمی تنها دولت برنامه‌محور پس از پیروزی انقلاب اسلامی بود که برنامه خود را نیز در تمام دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی در مرنا و منظر قرار داده است.»

ادعاهایی که با توجه به تغییرات فراوان کابینه که در دولت‌های پس از انقلاب کم‌نظیر بوده و نیز سردرگمی‌های فکری و سیاستی در حوزه‌های مختلف ازجمله حوزه اقتصاد، به‌هیچ‌وجه با واقعیت انطباق ندارد. بی‌برنامه‌بودن دولت و سیل انتقادها از آن، کار را به آنجا کشاند که ایشان از کارشناسان برای حل موضوعات مختلف ازجمله «تورم» استمداد طلبید.

اما درست در همین روز که این سخنان از سوی رئیس دولت سیزدهم بیان می‌شد، ترجمه بخشی از مقاله دکتر هاشم پیران، استاد سابق دانشگاه کمبریج، منتشر شد که در آن، این اقتصاددان برجسته ضمن اشاره به نقش تحریم‌های بین‌المللی در ایجاد وضعیت نامناسب فعلی اقتصادی ایران ازجمله رشد نازل دو، سه‌درصدی و کاهش صادرات و عدم دسترسی به ذخایر ارزی و… بر معضلات ساختاری اقتصاد ایران همچون انحرافات ناشی از سوءمدیریت عمومی اقتصادی، حکمرانی ضعیف، ابهام درباره نقش سازمان‌های نیمه‌دولتی در اقتصاد، قیمت‌های نسبی تحریف‌شده و سیستم بانکی و نهادهای مالی توسعه‌یافته به‌عنوان موانع عمده رشد و توسعه اقتصادی تأکید کرد.

متأسفانه در دولت سیزدهم نه سایه تحریم‌ها از سر کشور کوتاه و تنش‌های بین‌المللی کاهش (به‌جز اقدام مثبت کاهش تنش با عربستان و البته افزایش تنش با جمهوری آذربایجان) و نه اصلاحات ساختاری ضروری برای خوش‌بینی به آینده اقتصاد آنچنان که استاد اقتصاد عنوان می‌کند، اجرا شده است. مهم‌ترین پروژه اقتصادی دولت نیز که از آن به «جراحی اقتصادی» یاد می‌شود، جز افزایش تورم و هرچه سخت‌تر شدن زندگی و معیشت مردم حاصل دیگری در بر نداشته است.

ادامه در صفحه ۵